

भविष्यवाणीचा आत्मा: मध्यरात्रीची हाक

हबक्कूकच्या दोन पट्ट्या

Jeff Pippenger

2012-10-13

स्पष्टीकरणाचा एक शब्द

अलीकडे आम्ही आमच्या संकेतस्थळावर प्रतिनिधित्व केलेल्या विविध भाषांमध्ये अनुवादित करण्यासाठी हबक्कूकच्या दोन पट्ट्यांच्या प्रतिलेखनाची तयारी सुरू केली. बोलून सादर केलेल्या निवेदनाचे लिखित सादरीकरणात रूपांतर करण्याचे कार्य, बोलक्या सादरीकरणाचे लिखित सादरीकरणात रूपांतर करण्यासाठी ज्या सर्व टप्प्यांतून जावे लागते त्यांची ओळख नसल्यास जसे समजले जाऊ शकते त्यापेक्षा कितीतरी अधिक कष्टसाध्य आहे; आणि यासोबतच अखेरीस त्या साहित्याचा संकेतस्थळावरील विविध भाषांमध्ये अनुवाद करण्याशी निगडित अपरिहार्य अडचणीही आहेत. आम्ही पंच्याणव सादरीकरणांपैकी पहिल्याच्या प्रतसंपादनास नुकतीच सुरुवात केली होती, आणि मला आणखी एक असा टप्पा आढळला की ज्यातून आम्हाला जावेच लागणार आहे. तो १९८९ पासून आमच्या वर्तमान इतिहासापर्यंत या संदेशाच्या क्रमिक विकासाशी संबंधित आहे.

सुमारे पंधरा वर्षांपूर्वीच्या सादरीकरणांत काही सत्ये अशी होती की त्यांविषयीची समज अजून बाल्यावस्थेत होती. त्या सत्यांपैकी पहिले सत्य, जे मला स्पष्ट करावयाचे आहे, ते म्हणजे मिलरवादी इतिहासामधील दुसऱ्या देवदूताच्या आगमनाविषयी. त्या वेळी माझी समज अशी होती की दुसरा देवदूत तेव्हा आला, जेव्हा प्रोटेस्टंट चर्चानी मिलर याने सादर केलेल्या पहिल्या देवदूताच्या संदेशाविरुद्ध आपली दारे बंद करावयास सुरुवात केली, आणि हे 1843 वर्षाच्या समाप्तीच्या संयोगाने घडले. विल्यम मिलरने कालगणनेची अशी मोजणी स्वीकारली होती की 1843 ही वर्षे 22 मार्च 1843 रोजी सुरू झाली आणि 22 मार्च 1844 रोजी समाप्त झाली, असे त्याला वाटत होते. अखेरीस दोन पवित्र तक्त्यांवर ठेवण्यात आलेल्या तीन भविष्यवाण्या 1843 या वर्षातच समाप्त होणार, असे त्याने मानले होते, आणि ते वर्ष 22 मार्च 1844 रोजी संपले, असे त्याचा विश्वास होता. तो दोन बाबतीत चुकीचा होता.

दानीएल बारा मधील १३३५ दिवसांची, लेवीयविधी सव्वीस मधील “सात काळ” या २५२० वर्षांची, आणि दानीएल आठ मधील २३०० दिवसांची या तीन भविष्यवाण्या मार्च १८४४ मध्ये समाप्त होतात, असे मिलर यांना समजले होते. त्यानंतर प्रभूने सॅम्युएल स्नो यांना मार्गदर्शन केले, ज्यायोगे त्यांनी केवळ एवढेच नव्हे तर या भविष्यवाण्या १८४३ मध्ये नव्हे, तर १८४४ मध्ये संपतात हे समजून घेतले; तसेच स्नो यांनी कालगणनेची काराईत पद्धत लागू करणेही सुरू केले, जी मिलर वापरत असलेली कालगणनेची पद्धत नव्हती. मिलर रब्बीजन्य/विषुवाधिष्ठित कालगणना वापरत होते, जी वर्षाची गणना वसंतापासून वसंतापर्यंत करत होती.

जेव्हा आम्ही हबक्कूकच्या दोन पट्टिका सादर करित होतो, तेव्हा आम्हाला ही ऐतिहासिक वस्तुस्थिती समजली नव्हती आणि आम्ही मिलरच्या अनुभवाचा उपयोग २२ मार्च, १८४४ हा दुसऱ्या दूताच्या आगमनाचा आणि विलंबकाळाच्या प्रारंभाचा चिन्ह म्हणून करित होतो. मला समजले होते, आणि अजूनही समजते, की त्या दूताचे आगमन त्या वेळेची सुसंगत होते जेव्हा प्रोटेस्टंटानी मिलरच्या पहिल्या दूताच्या संदेशास नाकारले; आणि पुढील उतारा हा माझा संदर्भबिंदू होता.

“जून, १८४२ मध्ये, श्री. मिलर यांनी पोर्टलँड येथील कॅस्को स्ट्रीट चर्चमध्ये आपल्या व्याख्यानमालेचा दुसरा क्रम दिला. या व्याख्यानांना उपस्थित राहणे मला एक मोठे विशेषाधिकाराचे कार्य वाटले; कारण मी निरुत्साहाच्या अवस्थेत पडले होते, आणि माझ्या तारणाऱ्याला भेटण्यास सिद्ध असल्याचे मला वाटत नव्हते. या दुसऱ्या क्रमामुळे शहरात पहिल्यापेक्षा कितीतरी अधिक खळबळ निर्माण झाली. अगदी थोडे अपवाद वगळता, विविध पंथांनी श्री. मिलर यांच्याविरुद्ध आपल्या चर्चची दारे बंद केली. विविध व्यासपीठांवरून केलेल्या अनेक

प्रवचनांनी त्या व्याख्यात्याच्या कथित उन्मादी चुकांचे उघडकीस आणण्याचा प्रयत्न केला; परंतु चिंताग्रस्त श्रोत्यांच्या गर्दीने त्यांच्या सभांना उपस्थिती लावली, आणि अनेकांना घरात प्रवेश करणे शक्य झाले नाही. मंडळ्या विलक्षण शांत आणि लक्षपूर्वक होत्या." Life Sketches, 27.

मला हे समजले की मिलरच्या संदेशासाठी दरवाजे बंद होणे हे पहिल्या देवदूताच्या नकाराच्या प्रारंभाचे चिन्ह होते; आणि वेळेच्या रब्बिनिक/विषुवाधारित गणनेविषयी मिलरच्या समजुतीशी सुसंगत राहून, मी असे गृहीत धरले की २२ मार्च, १८४४ हा १८४३ च्या समाप्तीचा निर्देश करित होता. जून १८४२ मध्ये पोर्टलंड येथे मिलरचे सादरीकरण प्रत्यक्षात असा एक मार्गचिन्ह आहे, जो क्रमशः होत गेलेल्या नकाराची ओळख करून देतो, आणि तो अखेरीस १८ एप्रिल, १८४४ रोजी पूर्णत्वास गेला; परंतु त्या सादरीकरणांच्या वेळी आम्ही सॅम्युएल स्नो यांनी वेळेच्या काराईट गणनेचा केलेला अनुप्रयोग ओळखला नव्हता.

आम्ही प्रतिलिपी-संपादन करण्यास सुरुवात केलेल्या पहिल्या सादरीकरणात, त्या वेळी नोंदविलेले जे काही आहे ते आपण आता जे शिकवतो त्याच्या विरोधात असल्याचे मला दिसू लागले. तसे आहेही, आणि तसे नाहीही. ते केवळ दुसऱ्या देवदूताच्या क्रमशः आगमनावर दिलेला एक भर आहे, आणि तसेच या संदेशाचे क्रमशः उन्मोचन कसे झाले याचे एक उदाहरण आहे, जसे मिलराइट इतिहासातही झाले होते. एप्रिल 19, 1844 हा पहिला मिलराइट निराशेचा दिवस म्हणून आम्ही केलेली ओळख आणि पूर्वी काय शिकविले गेले होते याविषयी ज्यांना अडखळण वाटली आहे, त्यांना हे स्पष्टीकरणात्मक टिपण उद्देशून आहे.

"पहिला आणि दुसरा संदेश 1843 आणि 1844 मध्ये देण्यात आला होता, आणि आपण आता तिसऱ्याच्या घोषणेअंतर्गत आहोत; परंतु हे तिन्ही संदेश अजूनही घोषित केले गेले पाहिजेत. सत्याचा शोध घेणाऱ्यांना ते पुन्हा सांगितले जाणे आजही पूर्वीइतकेच अत्यावश्यक आहे. लेखणी आणि वाणी यांद्वारे आपण ही घोषणा घुमविली पाहिजे, त्यांचा क्रम दर्शवित आणि आपल्याला तिसऱ्या देवदूताच्या संदेशापर्यंत आणणाऱ्या भविष्यवाण्यांचा उपयोग स्पष्ट करित. पहिला आणि दुसरा संदेश नसताना तिसरा असू शकत नाही. ही संदेशे आपण जगाला प्रकाशनांद्वारे, प्रवचनांद्वारे द्यावयाची आहेत, भविष्यवाणीच्या इतिहासाच्या ओघात ज्या गोष्टी झाल्या आहेत आणि ज्या होणार आहेत त्या दर्शवीत." Selected Messages, book 2, 104.

हबक्कूकच्या दोन पट्ट्या ९५ पैकी १

हबक्कूकच्या दोन पाट्यांची आणि मध्यरात्रीच्या घोषणेची प्रस्तावना

या मालिकेमध्ये आपण दीर्घ कालावधीत हबक्कूकच्या दोन पटांवर—1843 आणि 1850 चार्ट्सवर—दृष्टिक्षेप टाकणार आहोत. आपण सुरुवात मध्यरात्रीच्या आक्रंदनाला त्याच्या योग्य स्थानावर स्थापित करून करू. जसे नमूद केले आहे, या संदेशाशी परिचित असलेल्या लोकांसाठी प्रारंभीच्या सादरीकरणांपैकी बरेचसे पुनरावलोकन असेल; परंतु आपण अशी एक मालिका तयार करित आहोत जी या संदेशाशी नवीन असलेल्या लोकांकडूनही अभ्यासली जाऊ शकते, म्हणून त्यांच्यासाठी काही मूलभूत कल्पना आपल्याला मांडल्या पाहिजेत. आपण मध्यरात्रीच्या आक्रंदनापासून सुरुवात करू, आणि एलेन व्हाइट यांच्या पहिल्या दृष्टान्तात आढळणाऱ्या एका पैलूवर लक्ष केंद्रित करू. Christian Experience and Teachings, पृष्ठ 57 मधील पहिला परिच्छेद वाचू या.

१८४४ मध्ये कालावधी संपल्यानंतर फार लवकरच मला माझे पहिले उघड दर्शन देण्यात आले. मी मेन राज्यातील पोर्टलंड येथे श्रीमती हेंस यांना भेट देत होते; त्या ख्रिस्तामधील प्रिय भगिनी होत्या, ज्यांचे हृदय माझ्या हृदयाशी जखडलेले होते. आम्ही पाच जणी, सर्व स्त्रिया, कुटुंबीय वेदीपाशी शांतपणे गुडघे टेकून होतो. आम्ही प्रार्थना करित असताना, देवाचे सामर्थ्य माझ्यावर पूर्वी कधी नव्हते तसे आले.

ज्या पाच स्त्रियांची अंतःकरणे सिस्टर व्हाइट यांच्याशी बांधली गेली होती, त्या देवाच्या सामर्थ्याच्या कोणत्याही प्रकटीकरणाला विरोध करित नव्हत्या. विशेष म्हणजे, त्या सर्व स्त्रिया होत्या, ज्या मंडळीचे प्रतिनिधित्व करतात; आणि त्यांची संख्या पाच होती, जी पाच शहाण्या कुमारिका म्हणून पाहिली जाऊ शकते. हे केवळ एक निरीक्षण

आहे.

“मी जणू प्रकाशाने वेढले गेले होते आणि पृथ्वीपासून अधिकाधिक उंच वर जात होते, असे मला वाटले. मी जगातील आगमन-लोकांना पाहण्यासाठी वळून पाहिले, पण ते मला दिसले नाहीत; तेव्हा एका आवाजाने मला म्हटले, ‘पुन्हा पाहा आणि थोडे अधिक वर पाहा.’ तेव्हा मी माझे डोळे वर केले आणि जगाच्या बऱ्याच उंचीवर उभारलेला एक सरळ व अरुंद मार्ग पाहिला. या मार्गावर आगमन-लोक त्या नगरीकडे प्रवास करीत होते, जी मार्गाच्या दूरच्या टोकाशी होती. मार्गाच्या सुरुवातीला त्यांच्या मागे एक तेजस्वी प्रकाश स्थापन केलेला होता, आणि एका देवदूताने मला सांगितले की तो मध्यरात्रीचा घोष होता. हा प्रकाश संपूर्ण मार्गावर चमकत होता आणि त्यांच्या पावलांना प्रकाश देत होता, जेणेकरून ते ठेचकाळू नयेत. जर त्यांनी आपली नजर येशूकडे खिळवून ठेवली, जो त्यांच्या अगदी पुढे होता आणि त्यांना त्या नगरीकडे नेत होता, तर ते सुरक्षित होते. पण लवकरच काही जण थकले आणि म्हणाले की ती नगरी फार दूर आहे, आणि त्यांनी तर यापूर्वीच त्यात प्रवेश केलेला असेल, अशी अपेक्षा केली होती. तेव्हा येशू आपला गौरवशाली उजवा हात उंचावून त्यांना प्रोत्साहित करी, आणि त्याच्या हातातून एक प्रकाश निघे जो त्या आगमन-समूहावर लहरत जाई, आणि ते ‘हालेलूया!’ असा जयघोष करीत. इतर काहींनी बेफिकिरीने त्यांच्या मागील प्रकाशाचा इन्कार केला आणि म्हणाले की इतक्या दूरवर त्यांना घेऊन आलेला तो देव नव्हता. तेव्हा त्यांच्या मागील प्रकाश विझून गेला, आणि त्यांच्या पायांभोवती पूर्ण अंधकार पसरला; आणि ते ठेचकाळले, लक्ष्यचिन्ह आणि येशू यांची दृष्टी हरवून बसले, आणि त्या मार्गावरून खाली, तळाशी असलेल्या अंधान्या व दुष्ट जगात पडले.”

विल्यम मिलर आणि मध्यरात्रीचा आक्रोश

या पहिल्या सादरीकरणात, काही मुद्दे प्रस्थापित केल्यानंतर, आपण डिसेंबर 1844 मधील अॅडव्हेंटिस्टांच्या लो हॅम्प्टन परिषदेसंबंधी चर्चा करू. या परिषदेत काही मिलराइट्स एकत्र जमले, आणि विल्यम मिलर यांनी मध्यरात्रीच्या हाकेबाबतची समज नाकारली. येथे तर्क असा आहे की हे दर्शन, जरी आपणा सर्वांसाठी असले, तरी विशेषतः विल्यम मिलर यांच्यासाठी होते.

त्याच महिन्यात विल्यम मिलर यांनी त्यांच्या मागील प्रकाशाचा—मध्यरात्रीच्या घोषणेचा—नकार केला; आणि त्यामुळे तो खालील दुष्ट जगाकडे जाणाऱ्या मार्गावरून खाली पडणार होता. याचे परिणाम आपण तपासून पाहू. ऐतिहासिक पुरावे दर्शवितात की मिलरवादी सर्वजण असा विश्वास ठेवत होते की ते दहा कुमारांंच्या दृष्टांताची पूर्तता करीत आहेत; ही गोष्ट त्यांच्यात सर्वपरिचित होती. आपण दाखवून देऊ की विल्यम मिलर यांना मध्यरात्रीची घोषणा काय आहे याची समज होती. मिलर यांचा विश्वास होता की मध्यरात्रीची घोषणा ही दानियेल 8:14 आणि प्रकटीकरण 14:6-9 मधील न्यायाच्या घटकेचा संदेश होती. त्यांचा असा विश्वास होता की 1830 च्या दशकाच्या आरंभी ज्याचा प्रचार त्यांनी सुरू केला, तोच मध्यरात्रीची घोषणा होती, “पाहा, वर येत आहे,” आणि येशू वर म्हणून जगाकडे येत आहे.

मिलराइट इतिहासाच्या बहुतांश कालखंडात, त्यांना वाटत होते की ते दहा कुमारांंच्या दृष्टान्ताची पूर्तता करीत आहेत, परंतु त्यांची समज अशी होती की मध्यरात्रीचा आक्रोश हा त्यांनी जाहीर करीत असलेला संदेशच होता. तथापि, १८४४ च्या उन्हाळ्यापर्यंत एक नवी आणि योग्य समज उदयास आली: मध्यरात्रीचा आक्रोश म्हणजे सातव्या महिन्याची चळवळ होती, आणि सातव्या महिन्याच्या दहाव्या दिवशी येशू येणार अशी अपेक्षा होती. हाच खरा मध्यरात्रीचा आक्रोश होता. जेव्हा मिलरने डिसेंबर १८४४ मध्ये खऱ्या मध्यरात्रीच्या आक्रोशाचा नकार केला, तेव्हा तो १८४४ च्या उन्हाळ्यातील इतिहासाचा नकार करीत होता आणि १८३० च्या दशकातील तो केवळ सर्वसाधारण संदेश होता, या आपल्या पूर्वीच्या भूमिकेकडे परत जात होता. मध्यरात्रीच्या आक्रोशाची गतीमानता समजणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. जर तुम्ही २५२० ला मिलराइटांनी जसे समजले तसे समजत नसाल, तर तुम्हाला मध्यरात्रीचा आक्रोश समजू शकत नाही. आणि जर तुम्हाला मध्यरात्रीचा आक्रोश मिलराइटांनी जसा समजला तसा समजू शकत नसेल, तर तुम्ही खालच्या दुष्ट जगाकडे जाणाऱ्या मार्गावरून खाली पडता.

या सादरीकरणामध्ये, आपण प्रथम आलेखावरील काही अशा सत्यांपासून सुरुवात करू, ज्यांना आज अॅडव्हेंटिझमकडून उघडपणे नाकारले जाते. सेव्हन्थ-डे अॅडव्हेंटिस्ट चर्चच्या बायबलिकल रिसर्च इन्स्टिट्यूटसह बहुतेक अॅडव्हेंटिस्ट धर्मतज्ज्ञ 2520 ला नाकारतात. पुढे जात असताना आपण याचा बायबलाधिष्ठित विचार करू; परंतु प्रारंभी, आपण दाखवून देऊ की एलेन व्हाइट यांनी 2520 ला पूर्णतः समर्थन दिले आहे. इन्स्टिट्यूट आणि बहुतेक धर्मतज्ज्ञ 'डेली' विषयी अग्रगण्यांच्या समजुतीलाही नाकारतात. 'डेली' म्हणजे मूर्तिपूजकता होय, या अग्रगण्यांच्या समजुतीचा नकार करणे म्हणजे भविष्यवाणीच्या आत्म्यालाच नाकारणे होय, हे आपण दाखवून देऊ. इन्स्टिट्यूट सार्वजनिकरीत्या अग्रगण्यांच्या कर्ण्याविषयीच्या समजुतीलाही—पाचवे आणि सहावे कर्णे—नाकारणारे आहे. आपण हे दाखवून सुरुवात करू की कर्ण्याविषयीच्या अग्रगण्यांच्या समजुतीचा नकार करणे म्हणजे भविष्यवाणीच्या आत्म्यालाच नाकारणे होय.

आज बहुतांश अॅडव्हेंटिस्ट 1290 आणि 1335 यांविषयी अत्यंत संदिग्ध आहेत. 1335 विषयी अग्रगण्यांच्या समजुतीशिवाय, 22 मार्च, 1844 रोजी सुरू झालेला विलंबकाळ ओळखण्यास कोणतेही बायबलाधिष्ठित समर्थन नाही. विलंबकाळ समजल्याशिवाय, मध्यरात्रीच्या आक्रोशाची गतीशीलता समजू शकत नाही. मध्यरात्रीचा आक्रोश समजल्याशिवाय, मनुष्य खालील दुष्ट जगाकडे जाणाऱ्या मार्गावरून खाली पडतो. आपण या सत्यांना भविष्यवाणीच्या आत्म्याच्या स्पष्ट समर्थनाच्या दृष्टीने आलेखावर दाखवू, आणि त्यानंतर देवाच्या वचनातून त्यांचे विश्लेषण करू. परंतु प्रथम, मिलराइट इतिहासाभोवती काय होते आणि मध्यरात्रीचा आक्रोश कशामुळे उत्पन्न झाला, हे आपण पाहणे आवश्यक आहे.

मिलेराइट इतिहास आणि पहिल्या देवदूताचे आगमन

आम्ही मिलराइट इतिहास आणि 1798 या वर्षाचा संदर्भ स्पष्ट करण्यासाठी *Thoughts on Daniel and Revelation*, पृष्ठ 521 मधील उरियाह स्मिथ यांच्यापासून सुरुवात करतो. उरियाह स्मिथ लिहितात, "The chronology of the events of Revelation 10 is further ascertained from the fact that this angel is identical with the first angel of Revelation 14." प्रकटीकरण 10 मध्ये, एक पराक्रमी देवदूत आपल्या हातात एक उघडे लहान पुस्तक घेऊन स्वर्गातून खाली उतरतो. एलेन व्हाइट आम्हाला कळवितात की हा पराक्रमी देवदूत येशू ख्रिस्त आहे, आणि ते लहान पुस्तक म्हणजे दानियेलाचे पुस्तक होय. दहाव्या अध्यायाच्या शेवटी, योहानाला ते लहान पुस्तक खाण्यास सांगितले जाते, जे त्याच्या तोंडात गोड आणि पोटात कडू ठरेल. योहान मिलराइट इतिहासाचे प्रतिनिधित्व करतो, जिथे दानियेलाचा संदेश गोड असतो, परंतु तो कडू निराशेकडे नेतो. अग्रेसरांच्या मते, प्रकटीकरण 10 मधील हा पराक्रमी देवदूत म्हणजे प्रकटीकरण 14 मधील पहिला देवदूत होय—ते दोघेही एकच देवदूत आहेत.

प्रकटीकरणातील या देवदूतांविषयी आपण अनेकदा फारसा तपशीलवार विचार करत नाही, परंतु तसे करणे आवश्यक आहे. प्रकटीकरण १० मधील तो सामर्थ्यशाली देवदूत हाच तो देवदूत आहे, ज्याविषयी विल्यम मिलर यांचा विश्वास होता की तो प्रकटीकरण १४ मधील पहिल्या देवदूताचे कार्य पूर्ण करून मध्यरात्रीचा आक्रोश सिद्ध करीत होता: 'देवाला भ्या आणि त्याचे गौरव करा; कारण त्याच्या न्यायनिवाड्याची वेळ आली आहे.' त्याच्या न्यायनिवाड्याची वेळ हा उल्लेख दानियेल ८:१४ कडे निर्देश करतो. हे देवदूत पूर्ण केलेल्या कार्याच्या विविध पैलूंची ओळख करून देतात.

उरियाह स्मिथकडे पुन्हा वळल्यास: 'प्रकटीकरण १० मधील घटनांचा कालक्रम आणखी या वस्तुस्थितीवरून निश्चित होतो की हा दूत प्रकटीकरण १४ मधील पहिल्या दूताशी एकरूप आहे.' त्यांना कोणत्या गोष्टी एकत्र बांधतात हे तो स्पष्ट करतो: दोघांकडेही जाहीर करावयाचा एक विशेष संदेश आहे, दोघेही आपली घोषणा मोठ्या आवाजात करतात, दोघेही सृष्टिकर्त्याचा उल्लेख करताना सारखी भाषा वापरतात, आणि दोघेही काळाची घोषणा करतात—एक जण शपथपूर्वक सांगतो की यापुढे वेळ राहणार नाही, आणि दुसरा जाहीर करतो की देवाच्या न्यायाची घडी आली आहे. प्रकटीकरण १४:६ मधील संदेश अंतकाळाच्या आरंभाच्या या बाजूस स्थित आहे.

उरियाह स्मिथ असे सांगतात की अंतकाळ 1798 मध्ये सुरू होतो, आणि प्रकटीकरण 14 मधील संदेश त्यानंतर येतो. ते लिहितात, “परंतु प्रकटीकरण 14:6 मधील संदेश हा अंतकाळाच्या आरंभावरून पुढील बाजूस स्थित आहे. तो देवाच्या न्यायाच्या घडीच्या आगमनाची घोषणा आहे, आणि म्हणूनच त्याचा उपयोग शेवटच्या पिढीत असलाच पाहिजे. पौलाने न्यायाची घडी आली आहे, असा प्रचार केला नाही. ल्यूथर आणि त्याचे सहकारी यांनीही तो केला नाही. पौलाने येऊ घातलेल्या न्यायाविषयी युक्तिवाद केला, जो अनिश्चितपणे भविष्यकाळात होता, आणि ल्यूथरने तो आपल्या दिवसांपासून किमान तीनशे वर्षे दूर ठेवला. याव्यतिरिक्त, एका निश्चित वेळेपर्यंत देवाच्या न्यायाची घडी आली आहे, अशा प्रकारच्या कोणत्याही प्रचारविरुद्ध पौल मंडळीला इशारा देतो.” 2 थेस्सलनीकाकरांस 2:1-3 मध्ये, पौल असे म्हणतो की प्रथम धर्मत्याग झाला नाही आणि पापाचा मनुष्य प्रकट झाला नाही, तोपर्यंत ख्रिस्ताचा दिवस समीप आलेला नाही. पौल पापाच्या मनुष्याची, त्या लहान शिंगाची, पोपसत्तेची ओळख करून देतो, आणि तिच्या सर्वोच्चतेच्या संपूर्ण कालखंडावर एक सावधगिरीचा इशारा ठेवतो; हा कालखंड 1260 वर्षे चालू राहिला आणि 1798 मध्ये समाप्त झाला.

१७९८ मध्ये, ख्रिस्ताचा दिवस समीप आला आहे असे जाहीर करण्यावरील निर्बंध संपला. अंतकाळास आरंभ झाला, आणि लहान पुस्तकावरील मोहोर काढण्यात आली. तेव्हापासून, प्रकटीकरण १४ मधील देवदूत पुढे गेला आहे. उरियाह स्मिथ म्हणतो, ‘जर तुम्ही ते पाहिले, तर’ १७९८ पासून, पहिल्या देवदूताचा संदेश पुढे गेला आहे. १७९८ मध्ये, प्रकटीकरण १४ मधील पहिला देवदूत इतिहासात प्रकट होतो—हीच आद्य अग्रदूतांची समज होती. तेव्हापासून, प्रकटीकरण १४ मधील देवदूताने देवाच्या न्यायाचा समय आला आहे असे घोषित केले आहे, आणि दहाव्या अध्यायातील देवदूत समुद्रावर व भूमीवर उभा राहून, काळ यापुढे राहणार नाही अशी शपथ घेतो. त्यांची ओळख निर्विवाद आहे. एकाला ज्या ठिकाणी स्थापित करणारे सर्व युक्तिवाद आहेत, ते दुसऱ्यासाठीही तितकेच परिणामकारक आहेत. वर्तमान पिढी या दोन भविष्यवाण्यांच्या परिपूर्तीची साक्ष देत आहे. आगमनाच्या प्रचारात, विशेषतः १८४० ते १८४४ या काळात, त्यांच्या पूर्ण आणि परिस्थितीजन्य परिपूर्तीस आरंभ झाला.

Smith ने प्रकटीकरण 14 मधील पहिल्या देवदूताच्या 1798 मध्ये आगमनाच्या संदर्भात 1840 आणि 1844 ही वर्षे चिन्हांकित केली आहेत; परंतु तो 1840 मध्येही पहिल्या देवदूताची नोंद करतो, जेथे संदेशास सामर्थ्य प्राप्त होते. आगमनाच्या प्रचारात, विशेषतः 1840 ते 1844 या काळात, त्यांची पूर्ण पूर्तता आरंभ झाली. देवदूताची एक पाय समुद्रावर आणि दुसरी पाय भूमीवर अशी स्थिती त्याच्या घोषणेच्या व्यापक विस्ताराचे द्योतक आहे. हा संदेश महासागर ओलांडून विविध राष्ट्रांपर्यंत पोहोचणार होता, आणि आगमनाची घोषणा खरोखरच जगातील प्रत्येक मिशन केंद्रापर्यंत पोहोचली. 1840 पासून, Ellen White यांच्या मते, पहिल्या देवदूताचा संदेश जगातील प्रत्येक मिशन केंद्रात नेण्यात आला. हे तेव्हा पूर्ण झाले, जेव्हा ऑटोमन साम्राज्याच्या पतनामुळे बायबल भविष्यवाणीतील वर्ष-दिवस तत्त्वाची पुष्टी झाली. या टप्प्यावर आपण तपशीलांचा विचार करीत नाही, तर Millerite इतिहास आणि Midnight Cry यांच्या गतीशीलतेसाठी पायाभूमी तयार करीत आहोत.

मुख्य ऐतिहासिक घटना: १८३३ आणि तारकांचे पडणे

१८३३ मध्ये तारकांचे पडणे घडले. एलेन व्हाइट यांनी *द ग्रेट कॉन्ट्रोवर्सी*, पृष्ठ ३३३ मध्ये असे भाष्य केले आहे: “१८३३ मध्ये, मिलरने ख्रिस्ताच्या निकट येणाऱ्या आगमनाचे पुरावे सार्वजनिकरीत्या मांडण्यास सुरुवात केल्यानंतर दोन वर्षांनी, तारणाऱ्याने आपल्या दुसऱ्या आगमनाची चिन्हे म्हणून जे संकेत दिले होते त्यांपैकी शेवटचे चिन्ह प्रकट झाले. येशू म्हणाला: ‘आकाशातील तारे पडतील.’ मत्तय 24:29. आणि प्रकटीकरणात योहानाने, देवाच्या दिवसाची पूर्वसूचना देणारी दृश्ये दर्शनात पाहताना, असे घोषित केले: ‘आकाशातील तारे पृथ्वीवर पडले; जसे अंजिराचे झाड प्रचंड वाऱ्याने हलविले असता आपली अकाली फळे टाकते.’ प्रकटीकरण 6:13. या भविष्यवाणीची अत्यंत ठळक व प्रभावी पूर्तता १३ नोव्हेंबर १८३३ च्या महान उल्कावर्षावात झाली.”

विल्यम मिलर यांची साक्ष अशी सांगते: ‘१८३३ च्या उन्हाळ्यात, शनिवारी नाशत्यानंतर मी एका मुद्द्याची छाननी करण्यासाठी माझ्या लेखनमेजाजवळ बसलो होतो; आणि कामाला बाहेर जाण्यासाठी उठलो, तेव्हा पूर्वीपेक्षा अधिक

सामर्थ्याने हे माझ्या मनावर ठसले, “जा आणि हे जगाला सांग.” ही जाणीव इतकी आकस्मिक आणि इतक्या सामर्थ्याने आली की, “मी जाऊ शकत नाही, प्रभु,” असे म्हणत मी पुन्हा माझ्या खुर्चीत बसलो. “का नाही?” असा जणू प्रतिसाद आला, आणि मग माझी सर्व कारणे माझ्या मनात उभी राहिली—माझी असमर्थता; परंतु माझी व्यथा इतकी मोठी झाली की मी देवाबरोबर गंभीर करार केला, की जर त्याने मार्ग उघडला, तर मी जाईन आणि जगाप्रती माझे कर्तव्य पार पाडीन. “मार्ग उघडण्याचा तुझा अर्थ काय?” असे जणू माझ्याकडे आले. तर, मी म्हणालो, जर मला कोणत्याही ठिकाणी सार्वजनिकरीत्या बोलण्याचे आमंत्रण मिळाले, तर मी जाईन आणि प्रभूच्या आगमनाविषयी मला बायबलमध्ये जे आढळते ते त्यांना सांगेन. तत्क्षणी माझे सर्व ओझे नाहीसे झाले. आणि मला आनंद झाला की बहुधा मला अशा प्रकारे बोलावले जाणार नाही; कारण मला यापूर्वी कधीही असे आमंत्रण मिळाले नव्हते, माझे संघर्ष कोणालाही माहित नव्हते, आणि कार्यक्षेत्रातील कोणत्याही ठिकाणी मला बोलावले जाईल अशी माझी फारशी अपेक्षाही नव्हती. यानंतर सुमारे अर्ध्या तासात, मी खोलीतून बाहेर पडण्यापूर्वीच, माझ्या निवासस्थानापासून सुमारे सोळा मैलांवर असलेल्या ड्रेस्डन येथील श्री. गिलफर्ड यांचा मुलगा आत आला आणि म्हणाला की त्याच्या वडिलांनी मला बोलावले आहे आणि मला त्याच्यासह घरी यावे अशी त्यांची इच्छा आहे; मला वाटले की कदाचित त्यांना काही कामानिमित्त मला भेटायचे असेल. मी त्याला विचारले, “त्यांना काय हवे आहे?” त्याने उत्तर दिले की दुसऱ्या दिवशी त्यांच्या चर्चमध्ये उपदेश होणार नव्हता, आणि त्याच्या वडिलांची इच्छा होती की मी येऊन प्रभूच्या आगमनाच्या विषयावर लोकांशी बोलावे. मी तत्क्षणी स्वतःवर रागावलो की मी असा करार केला होता. मी ताबडतोब प्रभूविरुद्ध बंड केले आणि न जाण्याचा निश्चय केला. त्या मुलाला कोणतेही उत्तर न देता मी तेथून निघालो आणि जवळच्या एका वृक्षवाटिकेत मोठ्या व्यथेत जाऊन थांबलो. तेथे सुमारे एक तास मी प्रभूशी झगडत राहिलो, त्याच्याशी केलेल्या करारातून स्वतःची सुटका करून घेण्याचा प्रयत्न करीत राहिलो; पण मला काहीही दिलासा मिळाला नाही. “देवाबरोबर करार करून तो इतक्या लवकर मोडशील काय?” हे माझ्या अंतःकरणावर ठसविण्यात आले, आणि असे करणे किती अत्यंत पापमय आहे याने मी पूर्णपणे दबून गेलो. शेवटी मी शरण गेलो आणि प्रभूला वचन दिले की, जर त्याने मला आधार दिला, तर मी जाईन, आणि त्याने माझ्याकडून जे काही अपेक्षित केले ते पूर्ण करण्यासाठी तो मला कृपा आणि सामर्थ्य देईल, या विश्वासाने त्याच्यावर अवलंबून राहीन. मी पुन्हा घरी परतलो आणि तो मुलगा अजूनही वाट पाहत असल्याचे मला आढळले. तो दुपारच्या भोजनानंतरपर्यंत थांबला, आणि मग मी त्याच्यासह ड्रेस्डनला परतलो.’ अशा प्रकारे मिलर यांनी १८३३ च्या उन्हाळ्यात हा संदेश सार्वजनिकरीत्या मांडण्यास सुरुवात केली. डिसेंबर १८३३ मध्ये तारकापाताने त्यांच्या संदेशात अधिक गांभीर्य आणले.

1840: भविष्यवाणीची पूर्तता आणि ऑटोमन साम्राज्य

१८४० मध्ये, एलेन व्हाईट भविष्यवाणीच्या एका उल्लेखनीय पूर्णतेविषयी भाष्य करतात. हा उतारा भविष्यवाणीच्या आत्म्यात अनेकदा वादग्रस्त ठरतो; काही जण असा युक्तिवाद करतात की उरायाह स्मिथ यांनी तो *The Great Controversy* मध्ये समाविष्ट केला, परंतु हे युक्तिवाद निराधार आहेत. त्या १८४० पर्यंत घडून आलेल्या भविष्यवाणीच्या पूर्णतांच्या क्रमाविषयी बोलत आहेत, ज्यामध्ये ताऱ्यांचे पतन आणि अंधकाराचा दिवस यांचा समावेश होतो. त्या लिहितात, “सन १८४० मध्ये, भविष्यवाणीची आणखी एक उल्लेखनीय पूर्तता व्यापक स्वारस्य जागृत करणारी ठरली.”

ती येथे योसायाह लिच यांच्या केवळ मानवी भाकिताचा नव्हे, तर बायबलमधील भविष्यवाणीचा संदर्भ देते. त्यापूर्वी दोन वर्षांनी, दुसऱ्या आगमनाचा प्रचार करणारे एक अग्रगण्य सेवक योसायाह लिच यांनी प्रकटीकरण ९ चे एक विवेचन प्रकाशित केले होते, ज्यात त्यांनी ऑटोमन साम्राज्याच्या पतनाचे भाकित केले होते. त्यांच्या गणनेनुसार, ही सत्ता ११ ऑगस्ट, १८४० रोजी उलथवली जाणार होती. निर्दिष्ट वेळी, तुर्कस्थानाने आपल्या राजदूतांमार्फत युरोपातील मित्रराष्ट्रांच्या संरक्षणाचा स्वीकार केला आणि अशा प्रकारे स्वतःला ख्रिस्ती राष्ट्रांच्या नियंत्रणाखाली ठेवले. त्या घटनेने त्या भाकिताची अगदी अचूक पूर्तता केली. ही गोष्ट ज्ञात होताच, मिलर आणि त्यांच्या सहकाऱ्यांनी स्वीकारलेल्या भविष्यवाणीच्या अर्थलावण्याच्या तत्त्वांच्या अचूकतेबद्दल असंख्य लोक खात्रीपूर्वक पटले, आणि आगमन चळवळीला एक विलक्षण चालना मिळाली. विद्वान व मान्यवर व्यक्ती मिलर यांच्याबरोबर त्यांच्या मतांचे प्रचार व प्रकाशन

करण्यासाठी सहभागी झाले, आणि १८४० ते १८४४ या काळात हे कार्य झपाट्याने विस्तारले.

उरियाह स्मिथ यांनी आम्हांस सांगितले होते की प्रकटीकरण 14 मधील पहिला देवदूत 1798 मध्ये आला; परंतु तोच प्रकटीकरण 10 मधील देवदूत आहे. प्रकटीकरण 10 मध्ये, योहानाला देवदूताच्या हातातून ते छोटे पुस्तक घेऊन ते खाण्यास सांगितले जाते, आणि ते त्याच्या तोंडात गोड होईल. बायबलमधील भविष्यवाणीच्या वर्ष-दिवस तत्त्वावर आधारित ऑट्टोमन साम्राज्याच्या पतनाची दोन वर्षे भविष्यवाणी केल्यानंतर, 11 ऑगस्ट 1840 रोजी मिल्लेराइट संदेश गोड झाला. जेव्हा ती घटना अगदी तंतोतंत पूर्ण झाली, तेव्हा त्यांनी ज्या संदेशाची घोषणा केली होती, तो त्यांच्या तोंडात गोड झाला.

११ ऑगस्ट, १८४० रोजी, तो संदेश त्यांच्या तोंडात गोड झाला. योहानाला उतरून आलेल्या देवदूताच्या हातातून ते लहान पुस्तक घ्यावे, असे सांगितले जाते. ११ ऑगस्ट, १८४० रोजी तो देवदूत उतरतो, आणि प्रकटीकरण १० मधील हा देवदूत प्रकटीकरण १४ मधील पहिल्या देवदूतासारखाच आहे. प्रकटीकरण १४ मधील देवदूत १७९८ मध्ये, शेवटच्या काळी, येतो; परंतु त्याचा संदेश १८४० मध्ये सामर्थ्यप्राप्त होतो. एलेन व्हाइट म्हणते की, जेव्हा ती घटना ज्ञात झाली, तेव्हा मिलर आणि त्याच्या सहकाऱ्यांनी स्वीकारलेल्या भविष्यवाणीच्या अर्थलावण्याच्या तत्त्वांची शुद्धता पटल्यामुळे अनेक लोकांची खात्री झाली. १९३० च्या दशकापासून—याची सुरुवात १९१९ मध्ये झाली, पण विशेषतः १९३० च्या दशकात—अॅडव्हेंटिझमने मिलर आणि त्याच्या सहकाऱ्यांनी स्वीकारलेले भविष्यवाणीच्या अर्थलावण्याचे नियम नाकारले आहेत—आणि ते नियम म्हणजे बायबल-अभ्यासातील “प्रूफ टेक्स्ट” पद्धत होय.

१८४३ चा आलेख आणि विलंबाचा काळ

इतिहासातील पुढील मार्गचिन्ह म्हणजे १८४३ चा चार्ट, जो मे १८४२ मध्ये तयार करण्यात आला. एलेन व्हाइट म्हणतात, “मी पाहिले आहे की १८४३ चा चार्ट प्रभूच्या हाताने निर्देशित करण्यात आला होता आणि त्यात बदल केला जाऊ नये; त्यातील अंक जसे त्याला हवे होते तसेच होते, आणि त्याचा हात त्यावर होता व काही अंकांतील एक चूक लपवून ठेवली होती, जेणेकरून त्याचा हात काढून घेतला जाईपर्यंत कोणीही ती पाहू शकले नाही.” हा चार्ट एक भविष्यसूचक मार्गचिन्ह आहे, जो मे १८४२ मध्ये तयार करण्यात आला. जून १८४२ मध्ये, प्रोटेस्टंट मंडळ्यांनी आपली दारे बंद केली आणि दुसरा देवदूत येतो.

टेस्टिमोनीज, खंड पहिला, पृष्ठ २१ मधून: 'जून १८४२ मध्ये, श्री. मिलर यांनी मेन राज्यातील पोर्टलंड येथील कॅस्को स्ट्रीट चर्चमध्ये आपल्या व्याख्यानमालेचा दुसरा क्रम दिला. अत्यल्प अपवाद वगळता, विविध पंथांनी श्री. मिलर यांच्याविरुद्ध आपल्या चर्चची दारे बंद केली.' एलेन व्हाइट आपल्याला कळवितात की, सातव्या-दिवशी अॅडव्हेंटिस्ट ख्रिस्ती म्हणून, आपण कारणापासून परिणामापर्यंत तर्क करावयास शिकले पाहिजे. प्रोटेस्टंट चर्चांनी आपली दारे बंद करण्यास प्रवृत्त करणारे कारण म्हणजे या चार्टचे सादरीकरण होय. मे महिन्यात हा चार्ट सादर करण्यात आला तेव्हा, प्रोटेस्टंट चर्चांनी असा निर्णय केला की मिलराइट्स हे भ्रमिष्ठ अतिरेकी आहेत.

पहिल्या निराशेचा प्रसंग पुढे येतो. *द ग्रेट कॉन्ट्रोव्हर्सि*, पृष्ठ ३९३ मधून: “इ.स. १८४२ च्याच सुमारास, या भविष्यवाणीमध्ये ‘दर्शन लिहून ठेव आणि ते पट्ट्यांवर स्पष्ट कर, म्हणजे जो ते वाचील तो धावत जाईल,’ अशी दिलेली दिशा, डॅनिएल व प्रकटीकरण यांतील दर्शनांचे स्पष्टीकरण करण्यासाठी एक भविष्यसूचक तक्ता तयार करण्यास चार्ल्स फिच यास सुचविणारी ठरली.” २२ ऑक्टोबर १८४४ च्या महान निराशेच्या थोड्याच आधी मरण पावलेला चार्ल्स फिच, या इतिहासात प्रभूकडून उपयोगात आणला गेला. त्याने तो तक्ता तयार केला, जो मे १८४२ मध्ये प्रकाशित झाला.

या आलेखाचे प्रकाशन हे हबबकूकाच्या आज्ञेची पूर्तता म्हणून मानले गेले. तथापि, दर्शनाच्या पूर्णत्वास येण्यात काही उघड विलंब आहे, हे कोणाच्याही लक्षात आले नाही. त्याच भविष्यवाणीत विलंबाचा एक काळही दर्शविला आहे. निराशेनंतर, हे शास्त्रवचन महत्त्वपूर्ण वाटू लागले: 'कारण दर्शन नेमून दिलेल्या वेळेसाठी आहे; परंतु शेवटी ते बोलेल व असत्य ठरणार नाही; जरी त्यास विलंब झाला, तरी त्याची वाट पाहा; कारण ते निश्चित येईल, ते विलंब करणार

नाही. नीतिमान मनुष्य विश्वासाने जगेल.' विलंबाचा काळ ही पहिली निराशा होय, जी २२ मार्च, १८४४ रोजी आली. मिलरवादी बायबलमधील कालगणनेचा उपयोग करून १८४३ मध्ये जगाचा अंत होईल, अशी भविष्यवाणी करीत होते. जेव्हा प्रभू तोपर्यंत आले नाहीत, तेव्हा २२ मार्च, १८४४ रोजी पहिली निराशा आली. हाच तो विलंबाचा काळ होय.

दहा कुमारीकांच्या दृष्टांतातील, हबक्कूक २ मधील, आणि दानिएल १२ मधील हा विलंबाचा काळ आहे. दानिएल १२:११ म्हणते, "आणि ज्या वेळेपासून नित्याचा यज्ञ काढून टाकला जाईल..." अग्रदूतांनी असे समजले की, ५०८ मध्ये क्लोव्हिसने व्हिसिगांथांचा पराभव केल्यावर मूर्तिपूजकत्व दाबून टाकण्यात आले. ज्या वेळेपासून मूर्तिपूजकत्व काढून टाकले जाते आणि पोपसत्ता स्थापन केली जाते (तीस वर्षांनी, म्हणजे ५३८ मध्ये), तेथपासून १२९० दिवस असतील. पुढील वचन म्हणते, "धन्य तो, जो प्रतीक्षा करतो आणि एक हजार तीनशे पंचतीस दिवसांपर्यंत पोहोचतो." ५०८ अधिक १३३५ म्हणजे १८४३. "धन्य तो, जो १८४३ पर्यंत पोहोचतो." १३३५ हा विलंबाचा काळ दर्शवितो, असे म्हणत, "धन्य तो, जो प्रतीक्षा करतो आणि १८४३ पर्यंत पोहोचतो." जर तुम्ही 'नित्य' बाबत अग्रदूतांची समज कायम ठेवली, जशी एलेन व्हाइट ठेवते, तर हे स्पष्ट आहे.

हे अधिक स्पष्ट करण्यासाठी, यशया ३०:१८ असे म्हणते, 'म्हणून परमेश्वर वाट पाहील.' येथे परमेश्वर हा दहा कुमारींच्या दृष्टांतातील वर आहे, आणि तो विलंब करीत आहे. 'आणि म्हणून वर विलंब करील, जेणेकरून तो तुम्हांवर कृपा करील; आणि म्हणून तो उंचाविला जाईल, जेणेकरून तो तुम्हांवर दया करील; कारण परमेश्वर हा न्यायाचा देव आहे. जे सर्व त्याची वाट पाहतात ते धन्य आहेत.' हे दानियेल १२:१२ शी जुळते: 'जो वाट पाहतो आणि १३३५ पर्यंत पोहोचतो तो धन्य आहे.' वर २२ मार्च, १८४४ रोजी विलंब करीत आहे. पहिल्या निराशेपर्यंत पोहोचण्यात आणि त्यानंतर वाट पाहण्यात एक आशीर्वाद जोडलेला आहे. तुम्ही येथे पोहोचल्यावर, तुम्ही वाट पाहायची आहे. तुम्ही कशाची वाट पाहत आहात? हबक्कूक २:३ असे म्हणते, 'कारण हे दर्शन अद्याप नेमलेल्या काळासाठी आहे; परंतु शेवटी ते बोलेल आणि खोटे ठरणार नाही; जरी ते विलंब करीत असेल, तरी त्याची वाट पाहा.' १३३५ पर्यंत पोहोचण्याचा आशीर्वाद म्हणजे या इतिहासापर्यंत पोहोचण्याचा आशीर्वाद, जिथे परमेश्वर मध्यरात्रीचा घोष पूर्ण करील.

मध्यरात्रीच्या घोषणेत सहभागी होण्यास प्रत्येकास परवानगी दिली जाणार नाही. काही लोक मिलराइटांसोबत प्रवास करीत होते, ते येशू ख्रिस्ताबरोबरच्या त्यांच्या स्वतःच्या वैयक्तिक अनुभवानिमित्त किंवा देवाच्या वचनाच्या वैयक्तिक अभ्यासामुळे नव्हे, तर भीतीपोटी. मध्यरात्रीची घोषणा येण्यापूर्वी, प्रभू या बंधूंना त्या चळवळीपासून वेगळे करतो. पहिली निराशा ही मध्यरात्रीच्या घोषणेची तयारी घडवून आणणाऱ्या प्रक्रियेचा एक भाग आहे. Ellen White यांच्या मते, आपण हे समजून घेतले नाही, तर आपण खाली असलेल्या दुष्ट जगाकडे जाणाऱ्या मार्गावरून खाली पडतो.

दुसऱ्या देवदूताच्या संदेशाचे सामर्थ्यप्रदान

लवकरच्या लेखनांमधून, पृष्ठ २३८: "दुसऱ्या देवदूताच्या संदेशाच्या समाप्तीकाळाच्या जवळ, मी पाहिले की स्वर्गातून एक महान प्रकाश देवाच्या लोकांवर प्रकाशमान होत होता. या प्रकाशाच्या किरणांचा तेज सूर्याप्रमाणे भासत होता, आणि मी देवदूतांचे आवाज ऐकले, जे मोठ्याने म्हणत होते, 'पाहा, वर येत आहे.'" ही मध्यरात्रीची घोषणा होती, जी दुसऱ्या देवदूताच्या संदेशाला सामर्थ्य देण्यासाठी होती. अग्रणी कार्यकर्त्यांना हे समजले होते की पहिल्या देवदूताचा संदेश १७९८ मध्ये आला, परंतु १८४० मध्ये ऑटोमन साम्राज्याच्या पतनानंतर त्यास सामर्थ्य प्राप्त झाले. सर्व संदेश एका विशिष्ट समयबिंदूवर येतात आणि त्यानंतर त्यांना सामर्थ्य प्राप्त होते. दुसऱ्या देवदूताचा संदेश २२ मार्च, १८४४ रोजी आला, जेव्हा प्रोटेस्टंट मंडळ्यांनी मिलेराइट संदेशाविरुद्ध आपली दारे बंद केली. मध्यरात्रीची घोषणा दुसऱ्या देवदूताच्या संदेशाला सामर्थ्य देते. तिसऱ्या देवदूताचा संदेश २२ ऑक्टोबर, १८४४ रोजी येतो, आणि प्रकाशितवाक्य १८ मधील सामर्थ्यवान देवदूत त्याच्याशी संलग्न होतो तेव्हा त्यास सामर्थ्य प्राप्त होते. प्रत्येक संदेश इतिहासात येतो आणि त्यानंतर त्याला सामर्थ्य प्राप्त होते. हे समजणे महत्त्वाचे आहे.

मध्यरात्रीच्या हाकेने दुसऱ्या देवदूताच्या संदेशास सामर्थ्य दिले. निरुत्साहित झालेल्या संतांना जागृत करण्यासाठी आणि त्यांच्या समोर असलेल्या महान कार्यासाठी त्यांना सिद्ध करण्यासाठी स्वर्गातून देवदूत पाठविण्यात आले. सर्वात प्रतिभावान पुरुष हे हा संदेश प्रथम स्वीकारणारे नव्हते. विल्यम मिलर हा हा संदेश प्रथम स्वीकारणारा नव्हता; उलट, तो तो स्वीकारणारा शेवटचा होता. संदेश समजून घेण्यात तो सर्वात प्रतिभावान होता, तर सॅम्युअल स्नो हा पहिला होता. जे पूर्वी या कार्यात नेतृत्व करीत होते, तेच ही हाक स्वीकारण्यात आणि तिचा घोष वृद्धिंगत करण्यास मदत करण्यात शेवटी सहभागी झाले. ऐतिहासिकदृष्ट्या, मध्यरात्रीच्या हाकेचा संदेश स्वीकारणारा शेवटचा व्यक्ती विल्यम मिलर हा होता.

The Great Controversy, 376 मधून: मध्यरात्रीच्या घोषणेच्या सामर्थ्यप्राप्तीच्या काळात, सुमारे 50,000 लोकांनी चर्चेस सोडल्या. मिलर यांचे कार्य चर्चेसची उभारणी करण्याकडे प्रवृत्त असल्यामुळे, सुरुवातीला त्याकडे अनुकूलतेने पाहिले गेले; परंतु मंत्री व धार्मिक नेत्यांनी अॅडव्हेंट सिद्धांताविरुद्ध निर्णय घेतला आणि या विषयावरील सर्व चळवळ दडपून टाकण्याची इच्छा धरली, तेव्हा त्यांनी व्यासपीठावरून त्यास विरोध केला आणि आपल्या सदस्यांना दुसऱ्या आगमनावरील प्रवचन ऐकण्याचा, अगदी सामाजिक सभामध्ये आपल्या आशेषविषयी बोलण्याचाही, अधिकार नाकारला. आज अॅडव्हेंटिस्ट चर्चमधील जे नेते चर्चमध्ये आणि अगदी खाजगी घरांमध्येही या संदेशाचे शिक्षण देण्यास मनाई करतात, त्यांचे पूर्वचित्रण येथे मिलराइट चळवळीत दिसून येते.

विश्वासणारे स्वतःला महान परीक्षेत आणि संभ्रमात सापडलेले पाहू लागले. त्यांना त्यांच्या मंडळ्यांवर प्रेम होते आणि त्यांपासून वेगळे होण्यास ते अनुत्सुक होते; परंतु देवाच्या वचनाची साक्ष दडपली जात आहे आणि भविष्यवाण्यांचा शोध घेण्याचा त्यांचा अधिकार नाकारला जात आहे, हे त्यांनी पाहिले तेव्हा, देवाप्रती निष्ठा त्यांना अधीन होण्यास मनाई करते, असे त्यांना वाटले. देवाच्या वचनाची साक्ष बाहेर ठेवण्याचा प्रयत्न करणाऱ्यांना ख्रिस्ताच्या मंडळीचे घटक मानता येत नव्हते. म्हणून, आपल्या पूर्वीच्या संबंधांपासून विभक्त होण्यात आपण न्याय्य आहोत, असे त्यांना वाटले. १८४४ च्या उन्हाळ्यात, सुमारे ५०,००० जण मंडळ्यांतून बाहेर पडले.

मिलरची समज आणि खरा मध्यरात्रीचा आक्रोश

एल्डर डॅम्स्टीगट यांच्या Foundation of Seventh-day Adventist Message and Mission या पुस्तकानुसार, मिलरचा विश्वास होता की दानियेल ८:१४ आणि प्रकटीकरण १४ मधील पहिल्या देवदूताची घोषणा हीच मध्यरात्रीची हाक होती—“पाहा, वर येत आहे.” त्याच्या मते, हा संदेश ख्रिस्ताच्या दुसऱ्या आगमनाची ओळख करून देत होता. मिलरच्या मते संपूर्ण इतिहासच मध्यरात्रीची हाक होता; परंतु एलेन व्हाइट स्पष्ट करतात की मध्यरात्रीची हाक एका विशिष्ट टप्प्यावर पूर्ण झाली. सॅम्युअल स्नो यांनी आपल्या सादरीकरणाला “The True Midnight Cry” असे शीर्षक दिले, जेणेकरून मध्यरात्रीची हाक हा सर्वसाधारण संदेश होता, या मिलराइट शिक्षणापासून त्याचा भेद स्पष्ट होईल.

सर्वात आध्यात्मिक लोकांनी प्रथम संदेश स्वीकारला, आणि जे पूर्वी या कार्यात पुढारी होते त्यांनी तो स्वीकारण्यात आणि त्या घोषाला बळ देण्यात शेवटीच भाग घेतला. १८३३ पासून या कार्याचे नेतृत्व करणारे विल्यम मिलर, ऑगस्ट १८४४ मध्ये मध्यरात्रीच्या घोषणेचा संदेश आला तेव्हा त्यासंबंधी संघर्ष करीत होते. मंडळ्यांपासून विभक्त होण्याविषयी ते अनिश्चित होते, आणि अनेक वर्षांपासून ते मध्यरात्रीच्या घोषणेची दुसरीच समज शिकवत आले होते.

विल्यम मिलर यांनी लिहिले, “प्रभूच्या प्रकटीकरणासाठी कोणताही विशिष्ट दिवस आहे याबद्दल मी कधीही निश्चित नव्हतो, कारण कोणालाही तो दिवस व घडी ठारूक असू शकत नाही, असा माझा विश्वास होता. माझ्या सर्व प्रकाशित व्याख्यानांत, शीर्षक-पृष्ठावर दिसून येईल तसे, सुमारास इ.स. १८४३ हे वर्ष नमूद केलेले आहे. माझ्या सर्व तोंडी व्याख्यानांत, माझ्या गणनेत काही चूक नसल्यास ते कालखंड इ.स. १८४३ मध्ये समाप्त होतील, असे मी माझ्या श्रोत्यांना नेहमीच सांगत असे; परंतु त्याआधीही अंत येऊ शकत नाही, असे मी म्हणू शकत नव्हतो, आणि त्यांनी सतत सिद्ध राहिले पाहिजे, असेही मी सांगत असे. इ.स. १८४२ मध्ये, काही बंधूंनी अचूक वर्षाबद्दल अत्यंत ठामपणे प्रचार केला आणि मी ‘जर’ हा शब्द वापरल्याबद्दल माझी निंदा केली.” मे १८४२ मध्ये, १८४३ चा चार्ट प्रकाशित करण्यात

आला, आणि बंधूनी मिलर यांना त्यांच्या मांडणीमधून 'जर' काढून टाकण्यास सांगितले.

मिलर पुढे म्हणाला, "सार्वजनिक वृत्तपत्रांत असेही प्रसिद्ध झाले होते की, प्रभूच्या आगमनासाठी मी एप्रिल महिन्याच्या तेवीसाव्या दिवशी एक निश्चित दिवस ठरविला आहे. म्हणून त्या वर्षाच्या डिसेंबर महिन्यात, माझ्या गणनेत मला कोणतीही चूक दिसत नसल्यामुळे, 21 मार्च 1843 ते 21 मार्च 1844 यांदरम्यान कधीतरी प्रभू येईल, असा माझा विश्वास मी प्रकाशित केला." मिलरने सातव्या महिन्याच्या दहाव्या दिवसाविषयी यापूर्वीच निष्कर्ष काढला होता, आणि सॅम्युएल स्नोने मध्यरात्रीच्या हाकेसाठी या निष्कर्षाचा उपयोग करण्याच्या फार आधी, मिलरने त्याविषयी लिहिले होते. 22 ऑक्टोबर 1844 ही तारीख ओळखण्यासाठी सॅम्युएल स्नोने ज्या तर्कशास्त्रीय मांडणीचा उपयोग केला, ती एकत्र बांधण्याकरिता प्रभूने ज्याचा उपयोग केला तो मिलरच होता.

मिलर यांनी लिहिले, 'सन १८४३ या वर्षात, वृत्तपत्रांनी आणि काही व्यासपीठांनी माझ्यावर व माझ्याशी संबंधित असलेल्यांवर अत्यंत तीव्र निंदानालस्तीचा वर्षाव केला. आमच्या हेतूवर आघात करण्यात आला, आमच्या तत्त्वांचे विपर्यास करून सादरीकरण करण्यात आले, आमच्या चारित्र्याची निंदा करण्यात आली.' काळ लोटला, आणि २१ मार्च १८४४ हा दिवस प्रभूच्या प्रकट होण्यावाचून निघून गेला. निराशा महान होती, आणि अनेक जण यानंतर त्यांच्याबरोबर चालले नाहीत. यापूर्वी, १८४० पासून, मिलरवादी सुमारे २,००,००० असल्याचा अंदाज होता; परंतु या टप्प्यापर्यंत केवळ ५०,००० उरले होते.

मिलर पुढे म्हणाला, "यापूर्वी, 1843 च्या शरद ऋतूत, माझ्या काही बंधूनी मंडळ्यांना बाबेल असे संबोधण्यास आणि त्यांच्यातून बाहेर पडणे हे अॅडव्हेंटिस्टांचे कर्तव्य आहे असे प्रतिपादन करण्यास सुरुवात केली. यामुळे मला फार दुःख झाले. केवळ त्याचा परिणाम अत्यंत वाईट झाला असे नव्हे, तर मला ते देवाच्या वचनाचे विकृतीकरण, शास्त्रवचनांचा विपर्यास वाटला." मिलर दुसऱ्या देवदूताच्या संदेशाबाबत संघर्ष करीत होता, आणि त्यामुळे त्याला खरा मध्यरात्रीचा पुकारा हा संदेश स्वीकारणे अधिक कठीण झाले. ही प्रथा पसरली, आणि त्यांच्या विरोधात मंडळ्यांचे दरवाजे बंद करण्यात आले; परिणामी वैरभाव निर्माण झाला आणि बहुतेक अॅडव्हेंटिस्ट त्यांच्या त्यांच्या मंडळ्यांपासून वेगळे झाले.

त्याने जाहीर केलेला कालावधी निघून गेल्यानंतर, अचूक समयावधीबाबत झालेल्या आपल्या निराशेची मिलरने कबुली दिली, परंतु त्याने आपला विश्वास कायम ठेवला. 1844 च्या उन्हाळ्यात, सातव्या महिन्याच्या चळवळीपर्यंत, त्याने पश्चिमेकडील आपल्या कार्यात सातत्य ठेवले. या चळवळीत त्याचा कोणताही सहभाग नव्हता; केवळ अठरा महिने पूर्वी लिहिलेल्या एका पत्रात मोशेच्या नियमशास्त्रातील आचरणे त्या महिन्याकडे निर्देश करीत असल्याचा उल्लेख त्याने केला होता. त्या विषयांचा असा उपयोग केला जाईल, किंवा अशा प्रकारच्या पुराव्यावरचा विश्वास तारणाची कसोटी बनेल, अशी त्याला अपेक्षा नव्हती. 22 ऑक्टोबर, 1844 च्या दोन किंवा तीन आठवडे आधीपर्यंत त्याचा त्या चळवळीशी कोणताही संबंध नव्हता. 6 ऑक्टोबर, 1844 रोजी हाइम्स यांना लिहिलेल्या एका पत्रात मिलरने असे लिहिले, 'सातव्या महिन्यात मला अशी महिमा दिसत आहे, जी मी यापूर्वी कधीच पाहिली नव्हती... आता, प्रभूच्या नावाची स्तुती असो, मला पवित्र शास्त्रांमध्ये एक सौंदर्य, एक सुसंवाद, एक एकरूपता दिसत आहे, ज्यासाठी मी बराच काळ प्रार्थना केली होती, परंतु आजपर्यंत ती मला दिसली नव्हती. हे माझ्या आत्म्या, प्रभूचे आभार मान. भाऊ स्नो, भाऊ स्टॉर्स, आणि इतर, माझे डोळे उघडण्यात त्यांच्या साधनरूप कार्यासाठी धन्य असोत. मी जवळजवळ घरी पोहोचलो आहे. महिमा, महिमा, महिमा, महिमा.'

त्यानंतर, मिलरने 'मिडनाइट क्राय' विषयी पुनर्विचार करून त्याला अतिरेकवादी उन्माद असे संबोधले. डॉम्स्टीगट असे नमूद करतात की 'मिडनाइट क्राय' संदेशाची मूलभूत रूपरेखा स्नोला मिलरच्या पूर्वीच्या कार्यातून मिळाली होती.

मार्च 1844 मध्ये प्रकाशित झालेल्या स्नोच्या गणनांकडे 12-17 ऑगस्ट 1844 रोजी झालेल्या एक्सेटर शिबिरसभेपर्यंत फारसे लक्ष वेधले गेले नाही. तेथे, ख्रिस्ताच्या पुनरागमनासाठी त्याने दिलेल्या अचूक तारखेने अनेक मिलराइटांना प्रखररीत्या उद्युक्त केले आणि त्यांच्या मिशनरी प्रयत्नांना शिखरावर नेले. त्यांच्या या प्रतिसादाला "सप्तम-महिना चळवळ" म्हणून ओळख मिळाली. प्रारंभी मिलराइट नेते संशयवादी असले, तरी अपेक्षित घटनेच्या

काही आठवडे आधी त्यांनी या चळवळीत सहभाग घेतला आणि स्नोची मते मुद्रित होऊन त्यांना पाठिंबा मिळू दिला.

मध्यरात्रीचा आक्रोश आणि त्यानंतरचे परिणाम

एलेन व्हाइट यांच्या पहिल्या दृष्टांतात देवाच्या लोकांना स्वर्गाकडे जाणाऱ्या एका मार्गावर दाखविण्यात आले आहे, आणि त्यांच्या मार्गे 'मिडनाईट क्राय' असे संबोधलेला एक प्रकाश होता. शमुवेल स्नो यांनी सादर केलेला संदेश समजून घेतला पाहिजे. मे 1842 मध्ये 300 प्रचारकांसाठी 300 आलेख मुद्रित करण्यात आले. 22 मार्च 1844 पर्यंत, पहिल्या निराशेनंतर, तो आलेख बाजूला ठेवण्यात आला, आणि अनेकांनी त्या चळवळीचा त्याग केला. जे राहिले, त्यांनी प्रतीक्षा करावयाची होती. एक्सेटर येथील छावणी सभेत, स्नो यांनी दाखवून दिले की प्रभु 22 ऑक्टोबर 1844 रोजी, प्रायश्चित्ताच्या दिवशी, येईल. यामुळे त्यांना तो संदेश घोषित करण्यास प्रवृत्त झाले.

जोसेफ बेट्स यांनी वर्णन केले की, एक्सेटर येथील शिबिर सभेनंतर ते रेल्वेच्या डब्यांतून चालत असताना, त्यांना "पाहा, वर येत आहे!" असे पुन्हा पुन्हा उच्चारले जाणारे स्वर ऐकू आले. ही चळवळ दोन महिन्यांत संपूर्ण संयुक्त राज्यांवर पसरली आणि २२ ऑक्टोबर, १८४४ रोजी घडलेल्या महान निराशेकडे नेऊन पोहोचली.

डॅमस्टीगट यांनी २८-२९ डिसेंबर, १८४४ रोजी झालेल्या लो हॅम्प्टन येथील अॅडव्हेंटिस्ट परिषदेबद्दल, ज्यात हाइम्स आणि मिलर सहभागी होते, भाष्य केले आहे. हाइम्स यांनी संतांना सांत्वन देणे, ख्रिस्ती जगाला जागृत करणे, आणि पाप्यांना तारण जाहीर करणे यासाठी आग्रह धरला. काही आठवड्यांनंतर अॅडव्हेंट प्रेस पुन्हा सुरू झाला, आणि हाइम्स यांनी तारणाचे दार खुले असल्याचे घोषित केले. मिलर यांनी हळूहळू 'शट डोअर' या अतिरेकी संकल्पनेचा त्याग केला आणि 'मिडनाईट क्राय' विषयीच्या त्यांच्या मूळ दृष्टिकोनाकडे परतले. त्याच महिन्यात एलेन व्हाइट यांना त्यांचे पहिले दर्शन झाले, ज्यात दाखविण्यात आले की जे 'मिडनाईट क्राय' नाकारतात ते मार्गावरून खाली पडतात. ते दर्शन विल्यम मिलर यांच्यासाठी जितके होते तितकेच इतर कोणासाठीही होते.

विल्यम मिलर यांची अंतिम परीक्षा आणि वारसा

Early Writings, पृष्ठ 257 मधून: "मग माझे लक्ष विल्यम मिलर यांच्याकडे वेधण्यात आले. ते गोंधळलेले दिसत होते आणि आपल्या लोकांबद्दलच्या चिंता व व्यथेमुळे वाकलेले होते. 1844 मध्ये जे लोक एकजूट व प्रेमळ होते, ते आपले प्रेम गमावत होते, एकमेकांचा विरोध करीत होते, आणि थंड, अधोगतीच्या अवस्थेत पडत होते. हे पाहून शोकाने त्यांची शक्ती क्षीण झाली. मी अग्रणी पुरुषांना त्यांच्यावर लक्ष ठेवताना पाहिले, विशेषतः जोशुआ हाइम्स यांना, आणि त्यांना ही भीती वाटत होती की त्यांनी तिसऱ्या देवदूताचा संदेश स्वीकारू नये." या संदर्भात तिसऱ्या देवदूताचा संदेश म्हणजे सब्बाथ होय. मिलर स्वर्गातून येणाऱ्या प्रकाशाकडे झुकू लागले तसे हे पुरुष त्यांचे मन त्या प्रकाशापासून दूर वळविण्याच्या योजना आखत. मानवी प्रभावाने त्यांना अंधकारात ठेवले आणि सत्याचा विरोध करणाऱ्यांमध्ये त्यांचा प्रभाव टिकवून ठेवला. शेवटी, मिलर यांनी स्वर्गातून आलेल्या प्रकाशाच्या विरुद्ध—म्हणजे सब्बाथच्या विरुद्ध—आपला आवाज उठविला. त्यांनी तो संदेश स्वीकारला नाही, जो त्यांच्या निराशेचे स्पष्टीकरण देऊ शकला असता आणि भूतकाळावर प्रकाश व गौरव टाकू शकला असता. त्यांनी दैवीऐवजी मानवी ज्ञानावर अवलंबून राहिले. परिश्रम आणि वयोमानामुळे खंगलेले असल्याने, ज्यांनी त्यांना सत्यापासून दूर ठेवले त्यांच्याइतके ते जबाबदार नव्हते. पाप त्यांच्यावर आहे. मिलर यांनी तिसऱ्या देवदूताचा प्रकाश पाहू शकले असते, तर अनेक गोष्टी स्पष्ट झाल्या असत्या. परंतु त्यांच्या बंधूंनी त्यांच्यावर इतके गाढ प्रेम असल्याचा दावा केला की, त्यांना वाटले, ते त्यांच्यापासून कधीही स्वतःला वेगळे करू शकणार नाहीत. देवाने त्यांना मृत्यूच्या सामर्थ्याखाली पडू दिले आणि ज्यांनी त्यांना सत्यापासून दूर खेचले त्यांच्यापासून त्यांना कबरेत लपवून ठेवले. मोशेने प्रतिज्ञात देशात प्रवेश करण्यापूर्वी चूक केली; त्याचप्रमाणे, स्वर्गीय कनानात लवकरच प्रवेश करावयाचा असताना मिलर यांनी चूक केली. इतरांनी त्यांना हे करायला प्रवृत्त केले; त्याचा हिशोब इतरांनी द्यावयाचा आहे. परंतु देवदूत या देवाच्या सेवकाच्या अमूल्य धुळीवर पहारा देत आहेत, आणि शेवटच्या कर्ण्याच्या नादावर तो बाहेर येईल.

निष्कर्ष: आजसाठीचे धडे

उपसंहारार्थ, विल्यम मिलर हा जगाच्या अंतकाळातील सातव्या-दिवशी अॅडव्हेंटिस्टांचे प्रतिरूप आहे. एलेन व्हाईटचे पहिले दर्शन तिच्या स्वतःच्या काळापेक्षा आपल्या काळासाठी अधिक आहे. जगाच्या अंतकाळी सातव्या-दिवशी अॅडव्हेंटिस्ट मध्यरात्रीच्या घोषणेचा प्रकाश नाकारतील. मध्यरात्रीच्या घोषणेचा प्रकाश केवळ हा इतिहास समजल्यावरच समजू शकतो. पहिल्या निराशेने मिलराइट चळवळीतून चुकीच्या कारणांसाठी तेथे असलेल्यांना शुद्ध करून काढले आणि लोकांना त्या परीक्षेच्या अनुभवासाठी तयार केले, जो त्यांना परमपवित्र स्थानी नेईल. जे पहिल्या निराशेपर्यंत येतात, ते फक्त २२ ऑक्टोबर, १८४४ पर्यंत थांबले तरच धन्य ठरतात. हा काळ देवाने अशा लोकसमुदायाची निर्मिती करण्यासाठी नियुक्त केला आहे, ज्यांना तो परमपवित्र स्थानी एकत्र करील. मध्यरात्रीची घोषणा नाकारणे आणि मार्गावरून खाली पडणे म्हणजे हा संपूर्ण इतिहास नाकारणे होय.

विल्यम मिलर यांनी तीन चुका केल्या, आणि आपली परीक्षा नेहमी तीन कसोट्यांनी घेतली जाते. त्यांची पहिली चूक म्हणजे डिसेंबर 1844 मध्ये मध्यरात्रीच्या घोषणेचा नकार करणे होय. त्यांची दुसरी चूक म्हणजे देवाऐवजी मनुष्यांचे ऐकणे; आणि त्यातून त्यांची तिसरी चूक उद्भवली: शब्बाथचा नकार. जगाच्या शेवटी, सेव्हन्थ-डे अॅडव्हेंटिस्ट मध्यरात्रीच्या घोषणेचा इतिहास आणि जुन्या मार्गाकडे परत येण्याच्या हाकेला नाकारतील, कारण ते आपल्या नेत्यांचे ऐकतील. असे करून ते स्वतःला पशूच्या चिन्हासाठी तयार करतात, मिलर यांच्या तीन-टप्प्यांच्या परीक्षेच्या प्रक्रियेची पुनरावृत्ती करीत; आणि ती प्रक्रिया मध्यरात्रीच्या घोषणेच्या संदेशाशी व इतिहासाशी ते कसे संबंध ठेवतात यापासून सुरू होते.

पहिल्या निराशेपासून दुसऱ्या निराशेपर्यंतच्या इतिहासाशी संबंधित अशा केवळ दोनच भविष्यवाण्या आहेत: 2300 दिवस ("दृष्टान्त विलंब झाला तरी त्याची वाट पाहा") आणि 2520. 2520 नाकारणे म्हणजे मध्यरात्रीच्या हाकेला नाकारणे होय. आणि मध्यरात्रीची हाक नाकारणे म्हणजे खालील दुष्ट जगाकडे जाणाऱ्या मार्गावरून खाली पडणे होय.

आपण पुढील सादरीकरणात याविषयी अधिक चर्चा करू.